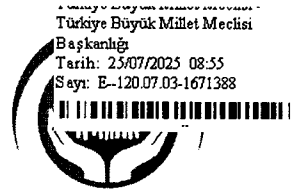

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

2025 AİLE YILI

Sayı : E-72079556-610-16935941
Konu : Soru Önergeleri (7/26167-7/26997)

ACELE

7/26167 GK 137
7/26997 GK 147

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : a) 09.04.2025 tarihli ve 1608670 sayılı yazınız.
b) 25.04.2025 tarihli ve 1617845 sayılı yazınız.

İlgi yazılar ekinde alınan Gaziantep Milletvekili Sayın Sevda KARACA DEMİR tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/26167 ve 7/26997 Esas Numaralı yazılı soru önergelerine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ
Bakan

Ek:

- 1 - 7/26167 Cevap Metni (4 Sayfa)
- 2 - 7/26997 Cevap Metni (4 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 84FBF84B-1E5C-4874-A08E-E299B76E56D1

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/ashb-ebys>

Eskişehir Yolu Söğütözü Mah. 2177. Sk. No:10/A Pk: 06510 Çankaya/ ANKARA

KEP Adresi : ashb@hs01.kep.tr

Bilgi için: Aynur İLHAN ÇAK
Sosyal Çalışmacı
Telefon No: (312) 705 73 30

**Gaziantep Milletvekili Sayın Sevda KARACA DEMİR'e Ait 7/26167 Esas Numaralı Yazılı
Soru Önergesine İlişkin Cevap Metni**

Bakanlığımızca başta kadın, çocuk, engelli ve yaşlılarımız ile şehit yakını, gazi ve gazi yakınlarımız olmak üzere bireyden aileye, aileden topluma uzanan çok geniş bir kesimi kapsayacak şekilde koruyucu ve önleyici programlarımız etkin bir şekilde uygulanmaktadır.

Ailenin varlığını “güçlü ve sağlıklı” bir şekilde sürdürmesi için insan merkezli ve koruyucu, önleyici bir yaklaşımın esas alındığı politikalar uygulamaya geçirilmektedir.

Ailenin öneminin vurgulanması, aile içindeki birlik ve beraberliğin korunması, mevcut riskler karşısında ailenin topyekûn desteklenmesi, toplumun sağlıklı bir şekilde varlığını sürdürebilmesi, toplumsal değerlerin yaşatılması ve nesilden nesile aktarılması, aileyi destekleyen politikaların yaygınlaştırılması amacıyla 2025 yılı Aile Yılı olarak Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından 13 Ocak 2025 tarihinde ilan edilmiştir. Aile Yılı kapsamında, ilgili bakanlıkların koordinasyonunda aile odaklı eğitimlerin artırılması, rehberlik ve danışmanlık faaliyetlerinin etkinleştirilmesi, sosyal politika ve hizmet sunum kapasitesinin desteklenmesi, dijitalleşme sürecinde ailelerin yeni koşullara uyumunun artırılması, aileye duyarlı çevre yaklaşımının geliştirilmesi aile kurumunun korunması, güçlendirilmesi ve değerlerin gelecek nesillere aktarılması amacıyla yıl boyunca birçok önemli çalışmalar yapılacaktır.

Bu kapsamda “Küreselleşen Dünyada Ailenin Korunması ve Güçlendirilmesi” temalı Uluslararası Aile Forumu, ailenin korunması ve güçlendirilmesi, aileye ve çocuklara zararlı akımlarla mücadele edilmesi, güçlü bir nüfus yapısına sahip olunması amaçlarıyla; aileden sorumlu bakanlar, uluslararası kurum temsilcileri, akademisyenler ve STK üyeleri katılımıyla 22-23 Mayıs 2025 tarihlerinde İstanbul’da gerçekleştirilmiştir.

Kapanışı Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN ve Sayın Emine ERDOĞAN’ın tefrişleri ile gerçekleştirilen Aile Forumunda Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde 2026-2035 dönemi “Aile ve Nüfus 10 Yılı” ilan edilmiştir.

Aile yılı kapsamında aileyi merkeze alan politikaların küresel düzeyde tartışıldığı Forumda 27 ülkeden bakanlar ve üst düzey politika yapımcılarla bir araya gelinerek aileye yönelik ortak değerler ve karşılaşılan tehditler ile çözüm yolları masaya yatırılmıştır.

2025 yılında ilan edilen Aile Yılı kapsamında aile kurumunu destekleyici adımlar atılmaktadır. Bu doğrultuda "Doğum Sonrası Yarım Zamanlı Çalışma Hakkının Kullanımına İlişkin Yönetmelik", 18.07.2025 tarihli ve 32959 Sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Bu Yönetmeliğe göre kadın ve erkek memurlar doğum veya evlat edinme sonrası analık ya da babalık izninin bitiminden itibaren çocuğun ilköğretim çağının başladığı tarihi takip eden aybaşına kadar yarı zamanlı çalışabilecektir. Haftalık 20 saatlik çalışma esasına dayalı bu düzenleme, ebeveynlerin çocuklarının gelişimine daha fazla zaman ayırmalarına ve aile içi bağların güçlendirilmesine doğrudan katkı sağlayacaktır.

Şiddet, tüm toplumu ilgilendiren ve toplumun temellerini sarsan ciddi bir sorun olup, Bakanlığımızca “şiddete karşı sıfır tolerans ilkesi” çerçevesinde yürüttüğümüz çalışmalar ilgili kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler, sivil toplum kuruluşları, uluslararası kuruluşlar, özel sektör ve medyanın iş birliğinde çok taraflı ve çok yönlü biçimde devam etmektedir.

2012 yılında 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun ile devam eden yıllarda ilgili alt mevzuatın yürürlüğe girmesi ve Türk Ceza Kanunu’nda

kadına yönelik şiddet eylemlerinin daha etkin cezalandırılmasına yönelik yapılan değişikliklerle yasal altyapı güçlendirilmiştir.

2023/16 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi, kadına yönelik şiddetle mücadeleyle ilişkin iradenin en üst düzeyde ortaya konduğunun göstergelerinden biri olarak mevzuatta yerini almıştır.

Kadına yönelik şiddetle mücadele çalışmalarına yol haritası niteliğindeki politika belgeleri, ilgili tüm tarafların katkı ve katılımlarıyla düzenli olarak hazırlanıp uygulanmaktadır. Bu kapsamda 2007 yılından bu yana 4 ulusal eylem planı hazırlanmış olup hâlihazırda 2021-2025 yıllarını kapsayan Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele IV. Ulusal Eylem Planı yürürlükte. Söz konusu Eylem Planı çerçevesinde 5 ana hedef (Adalet Erişim ve Mevzuat, Politika ve Koordinasyon, Koruyucu ve Önleyici Hizmetler, Toplumsal Farkındalık ve Veri ve İstatistik), 28 strateji ve 227 faaliyet yer almaktadır.

Ulusal Eylem Planının etkin olarak hayata geçirilmesi hedefiyle Yıllık Faaliyet Planları hazırlanmaktadır. Ulusal Eylem Planının 81 il düzeyinde daha etkin biçimde uygulanmasını amacıyla İl Eylem Planları yürürlüğe konmuştur.

Kadına yönelik şiddetle mücadelede koordinasyon mekanizmaları hem ulusal hem de yerel düzeyde tesis edilmiş durumdadır. Bakanlığımız koordinasyonunda periyodik olarak her yıl bir defa toplanan Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Koordinasyon Kurulu bu alandaki mevcut uygulamaların değerlendirilmesi, sorunların tespiti, çözüm önerilerinin geliştirilmesi ve uygulanmasına yönelik kurumlar arası iş birliği ve eş güdümün artırılması görevlerini yürütmektedir. Kurul bugüne kadar 18 toplantı gerçekleştirmiştir. Yerel düzeyde ise 81 il düzeyinde Vali veya Vali Yardımcısı başkanlığında toplanan Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele İl Koordinasyon, İzleme ve Değerlendirme Komisyonları ile il düzeyinde yapılan çalışmalar ve il eylem planlarının izleme ve değerlendirmesi yılda en az 6 ayda bir gerçekleştirilmektedir.

Kadına yönelik şiddetle mücadelede ihtisas kurumsal mekanizmalardan biri olan Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri (ŞÖNİM); şiddetin önlenmesi ile koruyucu ve önleyici tedbirlerin etkin bir biçimde uygulanmasına yönelik destek ve izleme hizmetlerinin verildiği, çalışmalarını yedi gün yirmi dört saat esası ile yürüten merkezlerdir. Hâlihazırda 81 ilimizde 84 ŞÖNİM hizmet vermektedir.

Şiddete uğrayan kadınların şiddetten korunması, psiko-sosyal ve ekonomik sorunlarının çözülmesi, güçlendirilmesi ve bu dönemde kadınların varsa çocukları ile birlikte ihtiyaçlarının da karşılanması suretiyle geçici süreyle kalabilecekleri kadın konukevleri 81 ilimizde hizmetlerini sürdürmekte olup Türkiye genelinde toplam 150 kadın konukevi bulunmaktadır.

ŞÖNİM'ler ve kadın konukevlerinde nitelikli hizmet sunumu gerçekleştirmek üzere Hizmet Standartları Rehberi, beraberinde iç ve dış değerlendirmeyi kapsayan Öz Değerlendirme Rehberi hazırlanmıştır. Hizmetlerin daha ulaşılabilir kılınması amacıyla Sosyal Hizmet Merkezleri (SHM) bünyesinde Şiddetle Mücadele İrtibat Noktaları oluşturulmuştur. Hâlihazırda 424 SHM Şiddetle Mücadele İrtibat Noktası ilçe bazında şiddet mağdurlarına yönelik tedbirlerin etkin bir biçimde uygulanmasının takibi ve izlenmesi, psiko-sosyal destek başta olmak üzere rehberlik, danışmanlık ve yönlendirme hizmeti sunmaktadır. Şiddete maruz kalınması, şiddete maruz kalma riski söz konusu olması veya şiddete tanık olunması durumlarında ise ALO 183 Şiddetle Mücadele Hattı, ALO 112 Acil Çağrı Merkezi ve KADES Uygulaması üzerinden acil yardım hizmeti alınabilmektedir.

6284 sayılı Kanun kapsamında verilen tedbir kararlarının teknik araç ve yöntemler kullanılarak coğrafi bilgi sistemleri üzerinden izlenmesi amacıyla Bakanlığımız, İçişleri

Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı iş birliğinde Teknik Yöntemlerle Takip (Elektronik Kelepçe) Uygulaması yürütülmektedir. 2015 yılında pilot olarak başlatılan uygulama 2021 yılı itibarıyla 81 ilimize yaygınlaştırılmıştır.

Adalet Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı ile Bakanlığımız arasında yapılan veri entegrasyon çalışmaları ile 6284 sayılı Kanun kapsamında alınan tedbir kararı verileri ve kolluğa yapılan başvurular anlık olarak Bakanlığımız Aile Bilgi Sistemine düşmekte, böylelikle vakaya hızlı ulaşım ve etkin müdahale sağlanmaktadır.

Kadına yönelik şiddetle mücadele politika ve hizmetlerimizin bilimsel kanıtlar temelinde geliştirilmesi amacıyla araştırma ve geliştirme (Ar-Ge) projeleri devam etmektedir. Bu "Türkiye’de Kadına Yönelik Şiddet Araştırması-2024", "Şiddet Uygulayanlara Yönelik Psikososyal Müdahale Modelinin Geliştirilmesi", "Kadına Yönelik Şiddetle Mücadeleye İlişkin Kurumsal Kapasitenin ve Toplumsal Farkındalığın İletişim Boyutuyla Artırılması Projesi", "Depremlerden Etkilenen Kadın ve Kız Çocuklarına Yönelik Şiddete Karşı Önleyici ve Koruyucu Hizmetlerin Onarılması ve Güçlendirilmesi" ve "İhtisaslaşmış Kadın Konukevlerinin Kurumsal Kapasitesinin Geliştirilmesi Projesi" başlıklı projeler devam etmektedir.

Kadına yönelik şiddetle mücadele konusunu mevzuat düzenlemeleri ve kamu politikaları detaylı bir şekilde ele alınmakta, koruyucu-önleyici hizmet kapasitesi nicel ve nitel olarak güçlendirmeye devam etmekte, konuya ilişkin olarak toplumun farklı kesimlerine ulaşarak algı, tutum ve farkındalığın olumlu yönde geliştirilmesi sağlanmakta, politika ve hizmetler veri ve istatistiklerle bilimsel temeller üzerine inşa edilmekte ve tüm bu çalışmalarla Türkiye’nin kadına yönelik şiddetle mücadelesi kararlılıkla sürdürülmektedir.

Bakanlığımızın tüm çalışmaları, yaşamın tüm alanlarında kadınların konumlarının güçlendirilmesi; eğitim ve sağlık imkânlarından eşit bir şekilde yararlanmalarının sağlanması; istihdama ve karar alma mekanizmalarına katılımlarının artırılması; medyada eşitlikçi temsilin sağlanması; kadın erkek fırsat eşitliğinin ana plan ve politikalara dahil edilmesi ve kadına yönelik şiddetle mücadele alanında çalışmaların sürdürülmesini desteklemek üzere yürütülmektedir.

Bu kapsamda Bakanlığımızca son dönemde gerçekleştirilen en önemli çalışmalardan biri "Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planı"dır. 2024-2028 yıllarını kapsayacak şekilde ilgili tüm kurum ve kuruluşların görüş ve önerileri çerçevesinde kapsayıcı bir yaklaşımla hazırlanmış olup; halihazırda sorumlu ve ilgili tüm kurum ve kuruluşlarla birlikte uygulanmaktadır.

Eylem planının temel politika eksenleri; Eğitim, Sağlık, Ekonomi, Liderlik ve Karar Alma Mekanizmalarına Katılım, Çevre ve İklim Değişikliği olarak belirlenmiştir. Planda; beş temel politika eksenine ilişkin "5 Temel Amaç", "20 Strateji", "83 Faaliyet" yer almaktadır.

Diğer taraftan, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü’nde Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren "Kadının Güçlenmesi Konulu Cumhurbaşkanlığı Genelgesi" Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN ve Bakanımız Sayın Mahinur Özdemir GÖKTAŞ’ın katılımıyla gerçekleşen "Kadınlarla Yükselen Türkiye" programında kamuoyu ile paylaşılmıştır.

Mezkur Genelge kapsamında, kadının güçlenmesine yönelik sunulan hizmetlerin etkin bir şekilde yürütülmesini teminen bu alandaki tüm çalışmaların izlenmesi, değerlendirilmesi, koordinasyon ve iş birliğinin sağlanması amacıyla merkezi düzeyde Sayın Bakanımız başkanlığında "Kadının Güçlenmesi Koordinasyon Kurulu"; yerel düzeyde ise tüm illerde Vali başkanlığında "Kadının Güçlenmesi İl Koordinasyon Kurulu" oluşturulmuştur.

Söz konusu Genelge’de "Kurul çalışmalarına konuyla ilgili diğer kamu kurum ve kuruluşları ile üniversiteler bünyesindeki kadın sorunları araştırma ve uygulama merkezleri,

meslek kuruluşları, uluslararası kuruluşlar, sivil toplum kuruluşları ve özel sektör temsilcileri davet edilebilecektir. Kurul üyesi kurum ve kuruluş temsilcilerinin ve uzmanların katılımı ile alt komite, danışma ve çalışma grupları oluşturulabilecektir.” ifadesi yer almakta olup; kadının güçlenmesi alanında faaliyet gösteren ilgili tüm kurum ve kuruluşların kurul toplantılarına davet edilebileceği açıktır.

Soru önergesinde yer alan diğer konular, diğer Bakanlıkların görev ve yetki alanına girdiğinden Bakanlığımızca değerlendirilememiştir.